

земель, що матиме важливе соціальне значення, оскільки будуть захищені інтереси власників земельних ділянок і це сприятиме розвитку сільських територій, сталому землекористуванню, залученню інвестицій тощо.

Список літератури

1. Земельний довідник України. URL: <https://agropolit.com/spetsproekty/705-zemelniy-dovidnik-ukrayini--baza-danih-pro-zemelniy-fond-krayini>
2. Методика нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2016-%D0%BF#Text>
3. Сайт Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру. URL: <https://land.gov.ua>

УДК 332.3(438)(043.2)

СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ КАДАСТРОВИХ БАЗ ДАНИХ ПОЛЬЩІ

Мовчан Т. В., к.е.н., доцент кафедри землеустрою та кадастру

Устенко С.М., geodeta GISPRO Sp. z o.o., ul. Teofila Firlika 19, 71-637 Szczecin

E-mail: mov4an.tata@gmail.com

Анотація. Кадастр Польщі має дуже давню історію, він постійно вдосконалюється і змінюється його роль та функції в країні. Кадастрова інформація публічна і доступна, вона складається з картографічної та текстової частини. Кадастрові бази даних мають інституційні, фіскальні, господарські, облікові та інформаційні функції. Досліджено способи вдосконалення кадастрових баз даних за допомогою проекту Matra II під назвою «Побудова моделі кадастрової бази даних в Польщі» і проаналізовано перспективи реалізації проекту.

Ключові слова: кадастр, бази даних, нерухомість, консолідація, користувачі, картографічні матеріали.

Постановка проблеми. Дослідження кадастрових систем в Україні потребує ретельного вивчення зарубіжного досвіду, тому це питання актуальне для подальшого формування ефективної моделі кадастрових баз даних нашої країни. Для цього проведемо дослідження стану і перспектив створення кадастрових баз даних Польщі.

Мета дослідження: проаналізувати сучасну ситуацію і перспективи розвитку кадастрових баз даних Польщі.

Виклад основних матеріалів дослідження. Кадастр нерухомості Польщі пов'язаний із державною та муніципальною адміністрацією, власниками об'єктів нерухомого майна, геодезистами, оцінювачами, судовими, банківськими, юридичними та нотаріальними установами, агентствами нерухомості тощо. Він ведеться за певними рівнями, адже країна за адміністративно-територіальним устроєм ділиться на воєводства – області (województwo), воєводства – на повіти (powiat), а повіти – на гміни (gmina). Отже, в кадастрі нерухомості виділено три рівні ведення: регіональний, локальний і базовий.

Картографічна частина кадастру нерухомості ведеться у цифровому вигляді, де межі міських об'єктів нерухомості задані з точністю до 10 см і визначені в метрах квадратних, а межі земельних ділянок сіл - в арах. Кадастрові карти складаються масштабах: 1: 1000 - для міських територій; 1: 2000 - розвинених районів сільської місцевості; 1: 5000 для сільськогосподарських і лісових угідь [1].

Кадастрова інформація, база даних доступна для всіх державних установ і організацій на безоплатній основі, а для юридичних та фізичних осіб, а також власників нерухомого майна - за окрему плату.

Кадастрові бази даних потребують удосконалення: стандартизації якості кадастрових даних, стандартизації процесу оновлення кадастрових даних, консолідації кадастрових даних на рівні воєводства, надання кадастрових даних інституціональним та індивідуальним користувачам.

Кадастр нерухомості у Польщі вважається найбільшою базою даних нерухомості і тісно пов'язаний з системою земельних реєстрів, іпотекою, через те, що головною його

метою завжди було одержання інформації для нарахування податку. База даних нерухомого майна постійно змінюється. Земельний кадастр в Польщі містить записи інституціонального характеру – фіксацію правового статусу земель. Постійно в країні вдосконалюється податкова вартість нерухомого майна, багатоцільовий кадастр, 3D кадастр. Податкова вартість нерухомості полягає у впровадженні реформування фіскального характеру – встановленні податку на володіння нерухомим майном [1].

Кадастр Польщі вдосконалюється за допомогою проекту, що фінансується урядом Нідерландів і національними ресурсами за участі Управління геодезичного Мазовецького воєводства, в районах: Цеханув, Мінськ, Пясечно, Урсинов і Італія в столиці Варшави. Підрядниками виступають Голандія Kadaster і DHV Consultants, розробник системи Intergraph Polska. В рамках проекту Matra II під назвою «Побудова моделі кадастрової бази даних в Польщі», координатором якого є Центральне управління геодезії і картографії, буде побудована модель воєводської кадастрової бази даних [2-4].

Планується створити і запустити систему обліку землі, будівель і приміщень відповідно до чинного законодавства. Ця система дозволить використовувати єдиний метод управління ресурсом в 5 обраних пілотних заходах з одночасною консолідацією реєстраційних баз даних по всім цим заходам в одному місці. Кожен користувач матиме галузевий доступ до системи. Адміністрація воєводства надасть повноваження адміністраторам повітів відповідно до їх територіальної юрисдикції. Адміністратор повіту (геодезист) визначатиме, які операції даних користувач повіту може виконувати в системі, до яких даних він може отримати доступ і якою буде їхня зона покриття (наприклад, одна гміна). У разі обміну даними з гмінами адміністратор вкаже область дії (область даної гміни) і тип даних, які авторизований користувач гміни зможе переглядати.

Користувач гміни (уповноважена особа) буде підключатися через Інтернет до веб-серверів, розташованих у в штаб-квартирі в Варшаві. На цьому сервері буде розміщена копія кадастрових даних, які щодня отримуватимуть дані з сервера бази даних. Щоб захистити від несанкціонованого вторгнення, застосований ряд заходів безпеки для запобігання несанкціонованого входу в базу даних.

Обмін кадастровими даними має відбуватись на державному рівні: - центральне управління, - воєводське управління, - повятське управління (дані по всьому повіту), - управління гміни (дані по території гміни). Одержувачі даних мають платний доступ, можливість періодичних фінансових розрахунків, наприклад, один раз на місяць, до них відносяться банки, нотаріуси, агенти з нерухомості і менеджери, оцінювачі, податкові служби, архітектори і планувальники, сертифіковані геодезисти.

Кадастрова інформація має позитивні характеристики: інтеграція описової та графічної частини кадастрових даних в одну базу даних (запис в базі даних містить описові та геометричні дані); функціональність, що підтримує процеси підтримки якості даних; простота призначеного для користувача інтерфейсу; масштабованість; дані програмного забезпечення для управління базами даних знаходяться тільки на сервері додатків, оператор використовує тільки веб-браузер.

Всі ці характеристики мають значні переваги: однакова якість даних; однакові методи контролю; спрощене управління системою; полегшена взаємодія з зовнішніми системами (IACS, IPE); легша реалізація майбутніх змін у функціонуванні кадастру; віддалений доступ до кадастрової інформації.

Реалізація проекту Matra II має полегшити доступ до кадастрової інформації; усунути неточності, виправлення, доповнення та привести кадастрові дані до діючого стандарту (SWDE); узгодити описову частину кадастрової бази даних з геометричною; збільшити групи одержувачів кадастрової інформації та доходів повятських фондів для управління геодезичними картографічними ресурсами; знизити витрати на обслуговування клієнтів; узагальнити сучасне єдине програмне забезпечення для управління кадастровою базою даних воєводства (єдина система управління, контрольований доступ, безпека даних); встановити системне адміністрування від одного рівня і одним адміністратором.

Висновки. З наших досліджень випливає, що кадастрові бази даних Польщі мають інституційні, фіскальні, господарські, облікові та інформаційні функції. Кадастрова інформація публічна і доступна для різних категорій користувачів, для деяких на безоплатній основі, а для інших на платній, вона складається з картографічної та текстової частини. Аналіз проєкта Matra II свідчить про великі перспективи побудови моделі кадастрової бази даних в Польщі, деякі аспекти даного проєкту варто застосувати і в Україні.

Список літератури

1. Кемпа Ольгерд Кадастр в Польщі: сучасний стан і перспективи розвитку. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Zemleustriy/article/view/8615/8041> (дата звернення 30.03.2021)
2. Krzysztof Mączewski, Paweł Tabecki. BGWM stands for Biuro Geodety Wojewodztwa Mazowieckiego URL: <https://docplayer.pl/9653081-Funkcje-informacyjne-ewidencji-gruntow-i-budynkow.html> (дата звернення 31.03.2021)
3. Główny Urząd Geodezji i Kartografii URL: <http://www.gugik.gov.pl/> (дата звернення 30.03.2021)
4. Geoportal URL: <https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/> (дата звернення 30.03.2021)

УДК 631.4

ЗАХОДИ З АДАПТАЦІЇ ТЕРИТОРІЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДО ЗМІН КЛІМАТУ

Буднік С.В. д.геогр.н.

Центральна геофізична обсерваторія ім.Бориса Срезневського, Київ, Україна

Анотація. В роботі розглядаються наслідки змін клімату для землеробства та пропонується в якості стабілізуючого заходу застосовувати протиерозійну систему організації території землекористування. Щоб призупинити руйнування гумусового шару та сприятиме обводненню територій.

Ключові слова: клімат, адаптація, втрати гумусу, обводнення територій

Зміни клімату останніх років зачіпають практично всі куточки земної кулі [1, й ін.]. У документах ВМО, ФАО та ін. звучать заклики до необхідності адаптації територій до постійно змінюваних умов середовища для забезпечення, як продовольчої безпеки населення, так і особистої та матеріальної їх захищеності від стихійних проявів клімату, що змінюється [1 та ін.].

Згідно [4 та ін.] прямій залежності між сумарними кількостями тепла і вологи, з одного боку і врожайністю зеленої фітомаси - з іншого не спостерігається. Однак і багатство ґрунту не є показником наростання фітомаси в зональному режимі. У зональному спектрі мінливості цього показника спостерігається, на перший погляд, парадоксальне явище: чим більш родючий ґрунт, тим нижче продуктивність фітоценозу [4]. Найвищі показники наростання фітомаси відзначені на відносно бідних ґрунтах, але в умовах найбільшого потенційного продуктивного режиму сонячної радіації і вологості, тобто в тропічних дощових лісах. У міру зниження водно-теплогового балансу родючість ґрунту закономірно підвищується, а фітомаса знижується [4].

Причинами дегуміфікації ґрунтів в даний час є: 1) низьке проєктивне покриття рослинним покривом агроценозів і нерівномірний його розподіл в часі; 2) вирощування рослин з більш низькою зольністю і низьким вмістом і відповідно споживанням поживних речовин із ґрунту (в порівнянні з бур'янами і багаторічними травами), тобто ефективність гумусоутворення на їх поживних залишках нижче, ніж в звичайних біогеоценозах; 3) зміна